

Sygn. akt VII U 359/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2018r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Popielińska

Protokolant: sekr. sąd. Joanna Synak

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2018r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy C. W.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o prawo do emerytury rolniczej

na skutek odwołania C. W.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 29 listopada 2017r. nr znak: (...)/- -

oddala odwołanie.

SSO Monika Popielińska

Sygn. akt VII U 359/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 29 listopada 2017 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił C. W. prawa do emerytury rolniczej, uznając, że ubezpieczony nie udokumentował co najmniej 25 letniego okresu ubezpieczenia rolniczego. Organ rentowy uznał za udowodnione przez ubezpieczonego jedynie 23 lata 4 miesiące i 13 dni okresu ubezpieczenia rolniczego, odmawiając zaliczenia do stażu ubezpieczeniowego okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 01 stycznia 1983 r. do 30 grudnia 1983 r. Uzasadniając swoje stanowisko organ podniósł, że w tym czasie za ubezpieczonego nie były opłacane składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe.

C. W. odwołał się od powyższej decyzji, kwestionując odmowę zaliczenia do stażu ubezpieczeniowego okresu pracy na gospodarstwie rolnym rodziców, na którym pracował do grudnia 1983r. ,wniósł o jej uchylenie i przyznanie mu prawa do emerytury z uwzględnieniem wnioskowanego okresu , oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów postępowania wg norm przepisanych. Na potwierdzenie kwestii spornych wniósł o przeprowadzenie dowodu z zeznań wskazanych świadków - S. P. oraz J. B.. W piśmie z dnia 19 marca 2018 r. ubezpieczony wniósł dodatkowo o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków - T. W. oraz J. P..

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania w całości, podtrzymując argumentację sformułowaną w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo, mając na uwadze wyjaśnienia ubezpieczonego zawarte w odwołaniu, organ rentowy wskazał, że

nawet gdyby wnioskodawca wykazał, że za rok 1983 zostały za niego opłacone składki to i tak nie udowodniłby on okresu wynoszącego 25 lat, a jedynie 24 lata 4 miesiące i 13 dni.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

C. B. urodził się w dniu (...) Dnia (...) ukończył wiek 65 lat, a w dniu 17 października 2017 r. złożył w KRUS wniosek o emeryturę rolniczą.

Ubezpieczony wniósł o uwzględnienie do jego stażu ubezpieczeniowego okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 23 czerwca 1968 r. do 30 grudnia 1983 r.

Od dnia 24 listopada 1998r. ubezpieczony jest uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy . Renta jest przyznana na stałe.(decyzja z dnia 28 grudnia 1999r.) Przy ustaleniu prawa i wysokości renty z tytułu niezdolności do pracy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. zaliczył okresy :

- od 01 stycznia 1984r. do 23 czerwca 1991r. KRUS – zwiększenie rolne,
- od 24 czerwca (...). do 24 listopada 1998r. z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej,
- od dnia 01 stycznia 2008r. do dnia 31 marca 2017r. z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej (vide : pismo wyjaśniające k. 47 akt KRUS) .

Okoliczności bezsporne

Rodzice ubezpieczonego M. i O. W. od 1960 r. posiadali gospodarstwo rolne we wsi S. gmina T. o powierzchni 3,0100 ha wpisanej do księgi wieczystej pod numerem KW (...).

Na podstawie umowy darowizny z dnia 04 lipca 1969 r. M. W. został właścicielem nieruchomości powierzchni 11,9500ha wpisanej do księgi wieczystej pod numerem KW (...) położonej we wsi D. gm. T..

Na podstawie umowy przekazania gospodarstwa rolnego z dnia 30 grudnia 1983 r. M. W. i O. W. przekazali ww. nieruchomości następcom.

Dowód: zaświadczenie k. 5 akt rentowych, pismo z dnia 11 września 2017 r. k. 13 akt rentowych, kserokopia księgi wieczystej k 20 - 27 akt rentowych

Dnia 22 czerwca 1968 r ubezpieczony ukończył Szkołę (...) w Ł..

Organ rentowy do stażu ubezpieczeniowego rolników zaliczył C. B. okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 18 maja 1968 r. do 31 grudnia 1982 r. i okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od 01 października 1998 r. do 31 grudnia 1999 r. oraz od 1 stycznia 2000 r. do 21 grudnia 2012 r., co dało łącznie 23 lata 4 miesiące i 13 dni okresu ubezpieczenia rolniczego.

Okres od dnia 01 stycznia 1983 r. do 30 grudnia 1983 r. nie został zaliczony przez pozwany organ rentowy z uwagi na nieopłacenie składek na ubezpieczenia społeczne za powyższy okres.

W okresie od 24 czerwca 1991 r. do 24 listopada 1998 r. i od 01 stycznia 2008 r. do 31 marca 2017 r. ubezpieczony prowadził działalność gospodarczą.

Decyzją z 29 listopada 2017 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił C. W. prawa do emerytury rolniczej, uznając, że ubezpieczony nie udokumentował co najmniej 25 letniego okresu ubezpieczenia rolniczego.

Organ rentowy uznał za udowodnione przez ubezpieczonego jedynie 23 lata 4 miesiące i 13 dni okresu ubezpieczenia rolniczego.

Dowód: pismo z dnia 20 listopada 2017 r. k. 47 akt rentowych, zaświadczenie k. 5 akt rentowych,

Powyższy stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych pozwanego, których prawdziwość i rzetelność nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania. Sąd również nie znalazł podstaw by odmówić im wiarygodności.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się niezasadne.

Zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tj. Dz. U. z 2017r. poz.2336), wskazano że emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny (dla kobiet 60 lat, dla mężczyzn 65),
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem art. 20.

Zgodnie zaś z art. 20 Ust. 1. Do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990;
 - 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16. roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.;
 - 3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.
2. Okresów, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów.
3. Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r.

Z kolei w myśl przepisu art. 6 pkt 14, ilekroć w ustawie jest mowa o okresach podlegania określonemu ubezpieczeniu społecznemu - rozumie się tylko takie okresy, za które opłacano przewidziane w odpowiednich przepisach składki na te ubezpieczenia, chyba że w myśl tych przepisów nie istniał obowiązek opłacania składek.

Z przytoczonych regulacji prawnych wynika, że przesłanką uzyskania prawa do emerytury rolniczej jest wykazanie się wymaganym okresem ubezpieczenia emerytalno – rentowego oraz osiągnięcie wymaganego prawem wieku- 60 lat w przypadku kobiet oraz 65 w przypadku mężczyzn. Ustalenie wymiaru stażu ubezpieczeniowego wiąże się jednakże z pewnymi ograniczeniami , o jakich mowa w cytowanym ust. 2 i 3 art. 20 cytowanej ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Powyższe zastrzeżenie ma w okolicznościach przedmiotowej sprawy decydujące znaczenie dla oceny zasadności i legalności zaskarżonej decyzji.

W niniejszym postępowaniu ubezpieczony kwestionował prawidłowość rozstrzygnięcia KRUS w zakresie, w jakim organ rentowy uznał, że nie udowodnił on wymaganego okresu ubezpieczenia rolniczego. Organ rentowy przyjął bowiem, że C. W. udowodnił wyłącznie 23 lata 4 miesiące i 13 dni okresu ubezpieczenia rolniczego zamiast wymaganych 25 lat.

Organ rentowy, wbrew twierdzeniom ubezpieczonego uwzględniał wszystkie okresy pracy na gospodarstwie rolnym rodziców po ukończeniu przez niego 16 roku życia a przed dniem 01 stycznia 1983r.,za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, cały okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz zasadnie odmówił ubezpieczonemu doliczenia do stażu ubezpieczeniowego okresu od 01 stycznia 1983r. do 31 grudnia 1983 r. wskazując, że ubezpieczony nie wykazał, aby w tym czasie opłacane były za niego składki jako za domownika.

Dla uznania za „domownika” o jakim mowa w przepisie art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników należy zważyć po pierwsze - czy ubezpieczony pracował w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia; po drugie - czy można go uznać za osobę bliską rolnikowi; po trzecie - czy pozostawał on z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkiwała na terenie jego gospodarstwa albo w bliskim sąsiedztwie oraz po czwarte - czy stale pracował w tym gospodarstwie rolnym i nie był związany z rolnikiem stosunkiem pracy.

Niespornym było, że w okresie którego doliczenia domaga się ubezpieczony, ukończył już 16 rok życia, że można go uznać za osobę bliską, bowiem właścicielami gospodarstwa, w którym pracował byli rodzice ubezpieczonego a nadto nie było sporne, iż w tym okresie C. W. zamieszkiwał także w gospodarstwie rolnym rodziców.

Skoro jednak nie było kwestionowane przez organ rentowy, iż ubezpieczony pracował na gospodarstwie rolnym rodziców i wszystkie z tego tytułu wykazane okresy zostały zaliczone, a szkołę ukończył w wieku 14 lat (zatem przed 16 rokiem życia), bezprzedmiotowe było badanie, czy ubezpieczony pracował w gospodarstwie rolnym rodziców -czego ten się domagał. Z uwagi na powyższe Sąd oddalił wniosek o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania wnioskowanych przez ubezpieczonego świadków, mając tu na uwadze przedstawioną przez ubezpieczonego tezę dowodową (na okoliczność m.in. pracy w gospodarstwie rolnym) jako bezprzedmiotowy. Taka okoliczność w części koniecznej dla rozstrzygnięcia była bowiem dla sprawy nieistotna. Przepis art. 227 k.p.c. stanowi tymczasem, że przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Daje on podstawę do oddalenia wniosku dowodowego zmierzającego do udowodnienia okoliczności nieistotnych dla rozstrzygnięcia na mocy art. 217 k.p.c.

Zważyć bowiem należy, iż nawet wobec wykazania, iż ubezpieczony faktycznie w tym okresie pracował w gospodarstwie rolnym (czego organ rentowy nie negował), to sporny okres od 1 stycznia 1983 r. do 31 grudnia 1983r. nie mógł zostać uwzględniony do stażu wymaganego do przyznania mu emerytury rolniczej. Za ten okres ubezpieczony nie wykazał, iż opłacono składki na ubezpieczenie społeczne rolników i członków ich rodzin. Podleganie natomiast ubezpieczeniu społecznemu rolników w rozumieniu art. 19 ust. 1 pkt 2 i art. 20 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym, rolników jest równoznaczne ze stwierdzeniem że domownik, po pierwsze, faktycznie pracował w gospodarstwie rolnym, a po drugie, że odprowadzono za niego składkę (por. wyrok SA w Białymstoku z 21 maja 2015 r., III Aua 1700/14). Powyższe wynika z wydanego przez KRUS zaświadczenia dotyczącego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, okresów podlegających zaliczeniu oraz wysokości opłaconych składek (k. 5 akt organu rentowego), zważyć także należy na treść zeznań ubezpieczonego który nie był pewien czy składki zostały faktycznie odprowadzone a wskazywał jedynie iż „rodzice byli ubezpieczeni to ja chyba też” Tymczasem należy zważyć, iż okoliczność ta nie jawi się tak oczywistą, jak przedstawił to ubezpieczony, nie mający zresztą żadnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń, albowiem bezspornie regulacja, która weszła w życie od 01 stycznia 1983 r. była swoistym novum i nie wszyscy rolnicy się do niej od razu dostosowali. Stąd też na podstawie gołosłownych twierdzeń ubezpieczonego nie można powyższego okresu uznać za okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu w rozumieniu art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Nie mniej jednak racje ma organ rentowy wskazując, iż nawet przy zaliczeniu okresu od 01 stycznia 1983 r. do 31 grudnia 1983 r. do stażu ubezpieczeniowego wnioskodawcy okres ten jest krótszy niż brakujący ubezpieczonemu do osiągnięcia wymaganego limitu 25 lat.

Nie sposób pominąć także regulacji art. 20 ust. 3 cytowanej wyżej ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, zgodnie z którą, do osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. (ubezpieczony jest urodzony w dniu (...)) przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się a nadto zgodnie z ust. 2 art. 20 tej ustawy okresów, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów.

W tym stanie rzeczy, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477 §1 k.p.c. odwołanie ubezpieczonego jako niezasadne oddalił.

SSO Monika Popelińska